

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Vyriausybės kanceliarijai

2013-05-29 Nr. (1.11.) 7R-3909
| 2013-05-03 Nr. 9-1759

Kopija

Apylinkių teismų teisėjų sąjungai
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

DĖL APYLINKIŲ TEISMŲ TEISĖJŲ SAJUNGOS KREIPIMOSI

Teisingumo ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2013 m. gegužės 3 d. rezoliucija Nr. 9-1759, kartu su Finansų ministerija išnagrinėjo Apylinkių teismų teisėjų sąjungos 2013 m. balandžio 29 d. kreipimąsi, kuriame prašoma nedelsiant organizuoti apylinkės teismų teisėjų mokymus fizinių asmenų bankroto klausimais, atkurti iki sumažinimo buvusių atlyginimus apylinkių teismų teisėjams bei juos padidinti proporcingai pagal išaugusias darbo apimtį ir sudėtingumą, taip pat sureguliuoti atlygio už apylinkių teismų teisėjų viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis.

Dėl apylinkės teismų teisėjų mokymų fizinių asmenų bankroto klausimais organizavimo informuojame, kad Teisingumo ministerija, 2013 m. gegužės 2 d. gavusi pirmiau minėtą Apylinkių teismų teisėjų sąjungos 2013 m. balandžio 29 d. kreipimąsi, jį, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 93 straipsnio 2 dalimi, kuri nustato, jog teisėjų mokymą organizuoja Nacionalinė teismų administracija, 2013 m. gegužės 9 d. raštu Nr. (1.11) 7R-3400 persiuntė pagal kompetenciją nagrinėti Teisėjų tarybai bei Nacionalinei teismų administracijai. Nacionalinė teismų administracija 2013 m. gegužės 22 d. raštu Nr. 4R-1272-(1.13) informavo Teisingumo ministeriją, kad 2013 m. gegužės 15 d. buvo organizuotas seminaras „Fizinių asmenų bankroto įstatymo aktualijos“, kuriame dalyvavo Klaipėdos apygardos apylinkių teismų teisėjai. Nacionalinė teismų administracija taip pat pažymėjo, kad mokymus apylinkių teismų teisėjams fizinių asmenų bankroto tema planuojama organizuoti rugsėjo mėnesį, šiuo metu rengiama seminaro medžiaga.

Vertindami Apylinkių teismų teisėjų sąjungos prašymą atkurti iki sumažinimo buvusių atlyginimus apylinkių teismų teisėjams, pažymime, kad 2008 m. pabaigoje dėl sunkios ekonominės padėties valstybėje buvo sumažintas darbo užmokestis ne tik teisėjams, bet ir valstybės politikams, valstybės pareigūnams, valstybės tarnautojams, biudžetinių įstaigų tarnautojams, kariams. Manytina, kad darbo užmokesčio dydžio atstatymas tik teisėjams, kuriems, kaip ir kitiems valstybės politikams, valstybės pareigūnams, valstybės tarnautojams, biudžetinių įstaigų tarnautojams ir kariams, atlyginimai mokami iš valstybės biudžeto, prieštarautų asmenų lygiateisiškumo principui. Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, kad konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą (Konstitucinio Teismo 1997 m. liepos 10 d., 2000 m. rugsėjo 19 d. ir kiti nutarimai). Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų

pažeidžiamas, jei tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimtys skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (Konstitucinio Teismo 1996 m. lapkričio 20 d., 2003 m. lapkričio 17 d., 2007 m. sausio 16 d. ir kiti nutarimai).

Kita vertus, konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą. Diferencijuotas teisinis reguliavimas, kai jis taikomas tam tikroms vienodais požymiais pasižyminčioms asmenų grupėms, jeigu juo siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų arba jeigu tam tikrų ribojimų ar sąlygų nustatymas yra susijęs su reguliuojamų visuomeninių santykių ypatumais, savaime nelaikytinas diskriminaciniu (Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2005 m. gegužės 13 d., 2006 m. gegužės 31 d. ir kiti nutarimai). Šiame kontekste pažymėtina, kad teisėjas, kuriam tenka pareiga nagrinėti visuomenėje kylančius konfliktus, taip pat asmens konfliktus su valstybe, turi būti ne tik aukštos profesinės kvalifikacijos bei nepriekaištingos reputacijos, bet ir materialiai nepriklausomas, saugus dėl savo ateities. Teisėjo atlyginimo ir kitų socialinių (materialinių) garantijų konstitucinės apsaugos imperatyvas kyla iš Konstitucijoje (*inter alia* jos 109 straipsnyje) įtvirtinto teisėjo ir teismų nepriklausomumo principo, kuriuo siekiama teisingumą vykdančius teisėjus apsaugoti tiek nuo įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžių poveikio, tiek nuo kitų valdžios įstaigų ir pareigūnų, politinių ir visuomeninių organizacijų, komercinių ūkinių struktūrų, kitų juridinių ir fizinių asmenų įtakos. Valstybei tenka pareiga nustatyti tokį teisėjo atlyginimą, kuris atitiktų teisminės valdžios ir teisėjo statusą, vykdomas funkcijas ir atsakomybę (Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d., 2007 m. spalio 22 d., 2010 m. birželio 29 d. nutarimai).

Pažymime, kad, remiantis 2012 m. gruodžio 20 d. Teisėjų atlyginimų įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XII-113, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų (tame tarpe ir apylinkių teismų) teisėjams taikomus pareiginės algos dydžius (koeficientais) numatoma didinti nuo 2014 m. sausio 1 d.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kaip institucija formuojanti valstybės politiką valstybės finansų srityje, organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti šios politikos įgyvendinimą, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Ministro Pirmininko kanclerio 2013 m. gegužės 3 d. rezoliucija Nr. 9-1759, 2013 m. gegužės 17 d. rašte Nr. (1.19-0206)-5K-1310523-6K-1304647 nurodė, jog visų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų išlaikomi darbuotojų atlyginimų atkūrimas turi būti svarstomas kompleksiskai, neišskiriant vienos asmenų grupės, įvertinus realią valstybės ekonominę ir finansinę būklę ir atsižvelgiant į turimus ir numatomus finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus.

Vertindami Apylinkių teismų teisėjų sąjungos argumentą, kad teisėjams yra mokami neproporcingai sumažinti bei neadekvatūs darbo krūviui atlyginimai, pažymime, kad teisėjo socialinė (materialinė) garantija susideda ne iš vienos, o iš kelių sudedamųjų dalių, *inter alia* pareiginės algos, priedų (už ištarnautus Lietuvos valstybei metus), priemokų (už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis) (Konstitucinio Teismo 2011 m. vasario 14 d. nutarimas). Manytina, kad iš dalies išspręsti apylinkės teismų teisėjų turimo darbo krūvio bei jiems mokamų atlyginimų neproporcingumo klausimą galima būtų priemokų už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis instituto pagalba. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Ji mokama neviršijant atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto

ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme teismui nustatytų asignavimų darbo užmokesčiui. Jeigu šių lėšų nepakanka, taip pat jei teisėjas institucijoje nėra išdirbęs visų metų, priemokos dydis perskaičiuojamas proporcingai esamoms darbo užmokesčio lėšoms ir tais metais dirbtam laikui. Vadovaujantis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnio 2 dalimi, šių priemokų dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką nustato Teisėjų taryba.

Atkreiptinas dėmesys, kad Konstitucinis Teismas 2011 m. vasario 14 d. nutarime pažymėjo, jog pagal Konstituciją, *inter alia* jos 48 straipsnio 1 dalį, negali būti tokios situacijos, kad teisėjui, vykdančiam Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse ir kituose įstatymuose nurodytas teisėjo funkcijas, kurios turi būti vykdomos po darbo valandų, poilsio bei švenčių dienomis, būtų nemokama arba už šį darbą nebūtų apmokama teisingai. Konstitucinis Teismas minėtų nutarimu pripažino, kad Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnio 1 dalis tiek, kiek ribojama teisėjų teisė gauti teisingą atlyginimą už viršvalandinį darbą, už darbą švenčių ir poilsio dienomis, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsnio 1 dalies nuostatai „Kiekvienas žmogus <...> turi teisę (...) gauti teisingą apmokėjimą už darbą <...>“, konstituciniam teisinės valstybės principui.

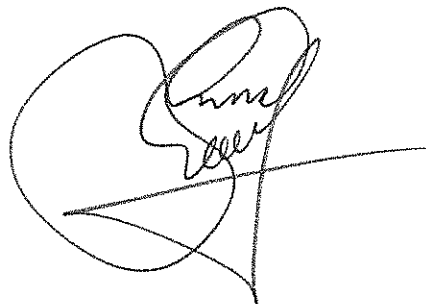
Taigi, išanalizavusi šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą, Konstitucinio Teismo 2011 m. vasario 14 d. nutarime nurodytus argumentus bei Apylinkių teismų teisėjų sąjungos kreipimėsi išsakytas aplinkybes, Teisingumo ministerija pritaria Apylinkių teismų teisėjų sąjungos siūlymui tobulinti Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnio nuostatas, reglamentuojančias teisėjų apmokėjimą už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis. Teisingumo ministerijos nuomone, Teisėjų atlyginimų įstatymas taip pat turėtų būti papildytas nuostatomis, numatančiomis apmokėjimą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjams už nakties, viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atsižvelgdama į Konstitucinio Teismo 2011 m. vasario 14 d. nutarime išdėstytas nuostatas, buvo parengusi Teisėjų atlyginimų įstatymo 4 ir 6 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą, kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė 2011 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 1037 bei pateikė minėtą projektą Lietuvos Respublikos Seimui (projekto registracijos Nr. XIP-3514). Šis projektas buvo įtrauktas į Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. XI-1590, tačiau svarstytas nebuvo. Į Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. XII-190, minėtas projektas nėra įtrauktas.

PRIDEDAMA:

1. Nacionalinės teismų administracijos 2013 m. gegužės 22 d. rašto Nr. 4R-1272-(1.13) kopija, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2013 m. gegužės 17 d. rašto Nr. (1.19-0206)-5K-1310523-6K-1304647 kopija, 1 lapas.

Teisingumo viceministras

Giedrius Mozūraitis

Julija Levinienė, (8 5) 266 2951, el. p. julija.leviniene@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

1 SD
J. Lervikio

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISINGUMO MINISTERIJA
GAUTA
2013 m. 05 mėn. 22 d.
Nr. ER-6700

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Budžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt
Draudžiamas laišpamais ir saugoma Juridinių asmenų registre. Kodas 18872424

Teisingumo ministerijai

2013-05-22 Nr. 4R-272-(1.13)

1 2013-05-09 Nr. (1.11.)7R-3400

Kopija
Teisėjų tarybai

Apylinkių teismų teisėjų sąjungai
El. p.: apylinkiu@gmail.com;
vytautas.kriksciunas@teismai.lt

DĖL TEISĖJŲ MOKYMŲ ORGANIZAVIMO

Nacionalinė teismų administracija informuoja, kad 2013 m. gegužės 15 d. buvo organizuotas seminaras „Fizinių asmenų bankroto įstatymo aktualijos“. Šiame Klaipėdos miesto apylinkės teismo kartu su Socialinių mokslų kolegija organizuotame seminare dalyvavo Klaipėdos apygardos apylinkių teismų teisėjai.

Nacionalinė teismų administracija mokymus apylinkių teismų teisėjams fizinių asmenų bankroto tema planuoja organizuoti rugsejo mėnesį. Šiuo metu yra rengiama seminaro programa.

Direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Reda Moliene

V. Valcackienė, tel. (8 5) 251 4128, el. p. veta.valcackiene@teismai.lt

(originalas nebus siunčiamas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Teisingumo ministerijai

2013-05-03 Nr. (1.19-0206)-5K-1310523-
6K-1304647

į 2013-05-03 Nr.9-1729

DĖL APYLINKIŲ TEISMŲ TEISĖJŲ SAJUNGOS KREIPIMOSI

Finansų ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2013 m. gegužės 3 d. rezoliuciją Nr.9-1759, išnagrinėjo Apylinkių teismų teisėjų sąjungos 2013 m. balandžio 29 d. kreipimesi keliamus klausimus ir pagal savo kompetenciją teikia pastabas.

Atsižvelgdami į tai, kad 2008 metų pabaigoje šaliai atsidūrus sunkioje ekonominėje ir finansinėje situacijoje buvo sumažinti atlyginimai ne tik teisėjams, bet ir valstybės politikams, valstybės pareigūnams, valstybės tarnautojams, biudžetinių įstaigų darbuotojams, kariams, manome, kad visų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų išlaikomų darbuotojų atlyginimų atkūrimas turi būti svarstomas kompleksiskai, neišskiriant vienos asmenų grupės, įvertinus realią valstybės ekonominę ir finansinę būklę ir atsižvelgiant į turimus ir numatomus finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus.

Finansų viceministras

Edmundas Žilevičius

L. Mangevičienė, 239 0119